

REMISSYTTRANDE

Datum
2025-05-19

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
fi.fma.b@regeringskansliet.se

SäkerhetsBranschens svar på - Promemorian Kontantutredningen (Fi2024/02595)**Departementets diarienummer Fi2024/02595**

SäkerhetsBranschen har tagit del av Kontantutredningen (Fi2024/02595) och vill härmed lämna vårt remissvar.

Sammanfattningsvis anser vi att kontanter är en viktig komponent för att bygga och stärka motståndskraft och resiliens i samhället. Det är avgörande att det finns möjlighet att använda kontanter som betalmedel och att bevara och säkerställa ett fungerande kontantsystem som en del av samhällets motståndskraft och resiliens och för god civil beredskap i händelse av kris och krig.

Ur detta perspektiv ställer vi oss positiva till utredningen, och vill även framhålla nedanstående kommentarer och synpunkter.

Motståndskraft

Det aktuella geopolitiska läget i världen, inte minst kriget i Ukraina, har tydliggjort att kontanter fyller en avgörande funktion i kris och krig. Vid störningar i digitala system är kontanter ett alternativt och robust betalmedel. Civilförsvarsperspektivet, där redundans i betalsystemen är centralt, bör därför ges större tyngd. EU:s pågående arbete med att införa krav på alternativa betalmedel bör beaktas i den svenska lagstiftningen.

Vi delar utredningens bedömning i avsnitt 10.8 att det är av största vikt att kortbetalningar ska kunna genomföras även vid störningar i el- eller kommunikationsnät. Det är ett viktigt steg för att stärka motståndskraften i hela betalsystemet. I ett läge där kontantanvändningen minskar och majoriteten av betalningar sker med betalkort är det avgörande att dessa även fungerar offline. Vi stödjer därför förslaget att omgående tillsätta en särskild utredning för att se över regelverk och ansvarsfördelning i denna fråga.

SäkerhetsBranschen vill även framhålla att vi stödjer polismyndighetens förslag att en särskild utredning bör tillsättas med uppdrag att se över samhällets samlade betalningssystem i syfte att stärka den civila beredskapen. Utredningen bör säkerställa att det även i situationer av kris och krig finns tillräckliga möjligheter att genomföra betalningar.

Säkerhet och brottslighet

Digitalt vs fysiskt - Vi kan notera att även om kontanter kan missbrukas i brottsligt syfte, så är den digitala brottsligheten mångdubbelt större. Den uppskattas till cirka 35 miljarder kronor årligen, jämfört med 3–5 miljarder i kontantrelaterad brottslighet. Digitala "rån", särskilt riktade mot äldre, ökar i omfattning. En fortsatt ökad digitalisering utan tillräckliga säkerhetslösningar riskerar att göra redan utsatta grupper ännu mer sårbara.

Värde transporter – Kontanthantering innebär risker. Vi kan dock notera att brottslighet relaterad till värde transporter har blivit säkrare och minskat i antal. Detta är givetvis en kombination av ökad säkerhet och en förflyttning av brottsligheten till den digitala miljön.

Ekonomisk brottslighet - Angående förslaget om kontant betalning av skatt, avstyrker vi förslaget. Vi har förståelse för den principiella tanken att statens betalmedel ska kunna användas för att reglera skulder till staten. Dock anser vi att risken för att en sådan ordning skulle underlätta ekonomisk brottslighet, såsom penningtvätt och hantering av brottsvinster, är betydande. De negativa konsekvenserna överväger därmed de positiva, och förslaget bör därför inte genomföras.

SäkerhetsBranschen tackar för möjligheten att svara på denna remiss.

Yttrandet har från SäkerhetsBranschen handlagts av Jonatan Lindeberg

Stockholm, 2025-05-19

SäkerhetsBranschen

Jeanette Lesslie Wikström
VD